

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15NcC/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722204513
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722204513.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX B. B., t. č. ÚVTOS Banská Bystrica – Kráľová, zast.: JUDr. Ľubomír Kaščák, advokát, so sídlom Horná 90/35, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: ÚVTOS Banská Bystrica, IČO: 00 738 328, so sídlom Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica, v konaní o určenie zodpovednosti za pracovný úraz, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci z Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17Cpr/4/2023, takto

rozhodol:

I. Nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci z Okresného súdu Zvolen **n i e j e** dôvodný.

II. Kauzálnie príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Banská Bystrica.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica predložil Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ako súdu nadriadenému, vec na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci Okresným súdom Zvolen, podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Poukázal na to, že vo veci ide o konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch, kedy vec napadla na Okresný súd Zvolen 26.10.2022, teda v čase, keď bol kauzálnie príslušným súdom na prejednanie veci Okresný súd Zvolen. Zákomom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov došlo s účinnosťou od 1. júna 2023 k zmene CSP, okrem iného aj v časti kauzálnej príslušnosti súdov tak, že na konanie v individuálnych pracovných sporoch je pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici príslušný Okresný súd Banská Bystrica. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 471c CSP, pričom dôvodová správa k tomuto ustanoveniu zákona uvádza, že cieľom prechodného ustanovenia je potvrdiť koncepciu prechodu výkonu súdnictva medzi zanikajúcimi a nástupníckymi súdmi. V prípade, ak dochádza k presunu kauzálnej príslušnosti medzi súdmi, ktoré nezanikajú, má sa uplatňovať pravidlo, podľa ktorého tzv. „staré“ veci dokončí doterajší súd. Z uvedených dôvodov Okresný súd Banská Bystrica nesúhlasil s postúpením veci z Okresného súdu Zvolen. Okresný súd Zvolen nie je v dôsledku reformy súdnictva zanikajúcim súdom a nebol dôvod na postúpenie neskončenej veci z Okresného súdu Zvolen na Okresný súd Banská Bystrica.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako nadriadený súd (§ 43 ods. 2 CSP), v kompetenčnom spore rozhodol bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP).

3. Podľa § 40 CSP, súd bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

4. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

5. Civilný sporový poriadok rozlišuje a upravuje osobitne druhy príslušnosti, a to vecnú príslušnosť (§ 12 CSP), miestnu príslušnosť (§ 13 až § 21 CSP), kauzálnu príslušnosť (§ 22 až § 33 CSP) a funkčnú príslušnosť (§ 34 až § 35 CSP).

6. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 až § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Ak súd zistí pri skúmaní vecnej, kauzálnej a funkčnej príslušnosti aj bez námietky strany konania, že nie je príslušný, bezodkladne má postúpiť spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomiť o tom strany konania.

9. Zákonom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, ktorým okrem iného došlo k zmene a doplneniu aj zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, s účinnosťou od 01.06.2023 sa zmenila aj kauzálna príslušnosť súdov v pracovnoprávných sporoch.

10. Podľa § 24 písm. c) CSP účinného od 01.06.2023, na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky sú príslušné Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici.

11. Zákonom č. 150/2022 Z. z. tak bol zmenený procesný predpis (Civilný sporový poriadok) v časti upravujúcej príslušnosť súdov v pracovnoprávných sporoch.

12. Pokiaľ dochádza k zmene procesného predpisu, je potrebné prihliadať na ustanovenia intertemporálnej povahy, ktorými sa určuje režim dočasného, prechodného (intertemporálneho) spolupôsobenia skoršej a neskoršej právnej úpravy; teda vzájomný vzťah týchto úprav. Nosným pojmovým znakom procesnej intertemporality je princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených či zmenených) predpisov. Účelom princípu okamžitej aplikovateľnosti nových procesných noriem, teda použiteľnosti nových procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajšej právnej úpravy je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne, a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (m. m. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2014 sp. zn. PL. ÚS 107/2011, uznesenie z 12. apríla 2018 sp. zn. II. ÚS 185/2018, uznesenie z 22. septembra 2020 sp. zn. III. ÚS 349/2020, nález z 08. februára 2023 sp. zn. II. ÚS 451/2022).

13. Princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy je procesnému právu natoľko imanentný, že sa nemusí explicitne vyjadrovať v prechodných ustanoveniach procesnej úpravy - platí aj bez toho, aby bol vyjadrený.

14. Intertemporálnym ustanovením - prechodným ustanovením k úpravám účinným od 1. júna 2023 je § 471c CSP, podľa ktorého konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

15. Ust. § 471c CSP je výnimkou z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesno-právnej úpravy Civilného sporového poriadku v znení účinnom od 1. júna 2023 a vzťahuje sa výlučne na konania

začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných. Napriek tomu, že Civilný sporový poriadok rozoznáva a upravuje vecnú, miestnu, kauzálnu a funkčnú príslušnosť zvlášť, ust. § 471c CSP sa dotýka len vecnej a miestnej príslušnosti súdov. Uvedené ustanovenie CSP neupravuje dokončenie konaní začatých a právoplatne neskončených do 31. mája 2023 na súdoch kauzálnu a funkčne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023.

16. Pokiaľ teda na konanie v pracovnoprávných sporoch podľa predpisov účinných do 31. mája 2023 bol kauzálnu príslušný Okresný súd Zvolen (§ 23 písm. f) CSP účinného do 31. mája 2023), zatiaľ čo s účinnosťou od 1. júna 2023 je na konanie v pracovnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici kauzálnu príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 24 písm. c) CSP) a súčasne § 471c CSP, ako intertemporálne ustanovenie explicitne neupravilo, že konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súde kauzálnu príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023, potom so zreteľom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy je na konanie v pracovnoprávných sporoch začatých a právoplatne neskončených do 31. mája 2023 pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici kauzálnu príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

17. Nadriadený súd v tejto súvislosti poukazuje na analógiu vo vzťahu k rozhodnutiam ohľadne funkčnej príslušnosti súdu podľa Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z., ďalej len „CMP“) v nadväznosti na § 396b CMP upravujúci prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júna 2023 obdobne ako § 471c CSP, a to na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2023 sp. zn. IV. ÚS 257/2023 (odsek 75. až 77.), ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndc/30/2023 zo dňa 26. júla 2023 a sp. zn. 4Ndc/11/2023 zo dňa 25. júla 2023, ktorými bola okamžite aplikovaná nová procesná úprava funkčnej príslušnosti súdov podľa CMP účinného od 1. júna 2023. Ustanovenie § 396b (obdobne ako § 471c CSP) neupravuje dokončenie vecí v konaniach začatých a právoplatne neskončených do 31. mája 2023 na súdoch funkčne (ani kauzálnu) príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023.

18. Pre úplnosť nadriadený súd uvádza, že v tomto prípade sa neuplatňuje zásada tzv. „perpetuatio fori“.

19. Podľa § 36 ods. 1 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Podľa ods. 2, príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

20. Ust. § 36 ods. 1 CSP upravuje základnú zásadu, že súdne konanie sa prejednáva na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Na určenie príslušnosti sú rozhodujúce okolnosti, ktoré sú dané v čase začatia konania (§ 36 ods. 2 CSP), pričom ide o uplatnenie základnej procesno-právnej zásady tzv. „perpetuatio fori“, spočívajúcej v trvaní určenej súdnej príslušnosti až do skončenia konania, bez ohľadu na neskoršie zmeny okolností, ktoré sú inak pre určenie príslušnosti rozhodné. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že zásada tzv. „perpetuatio fori“ sa vzťahuje na určovanie príslušnosti súdu podľa okolností, teda skutočností, ktoré existujú v čase začatia konania, prípadne vznikli až po začatí súdneho konania a spočívajú na strane konania. Zmena procesných pravidiel pre určovanie príslušnosti však nie je zmenou okolností, ktoré majú vplyv na určenie príslušnosti. Zásada tzv. „perpetuatio fori“ sa tak odvíja od existencie konkrétnych okolností pre určenie príslušnosti súdu, ktoré sa viažu k strane konania, ale nevzťahuje sa na zmenu procesných predpisov konkrétnym zákonom upravujúcim príslušnosť súdu. V tomto prípade na určenie príslušnosti súdu nemajú vplyv okolnosti na strane účastníkov konania (ako to predpokladá ust. § 36 ods. 2 CSP), ale príslušnosť súdu sa odvíja od zmeny procesného predpisu.

21. Postúpením veci nedochádza ani k porušeniu základného práva na zákonného sudcu. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávaní veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4.

22. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z., zmenou v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

23. Vzhľadom na to, že zákonom sa zmenila kauzálna príslušnosť súdu v pracovnoprávnych sporoch, mení sa aj sudca a zákonným sudcom sa stáva sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na kauzálnom príslušnom súde a je určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej pracovnoprávnej veci.

24. Nadriadený súd vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol tak, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci z Okresného súdu Zvolen nie je dôvodný. Na prejednanie a rozhodnutie veci v zmysle § 24 písm. c) CSP, nakoľko ide o pracovnoprávny spor, je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica. Týmto rozhodnutím sa tak kladie dôraz aj na zachovanie plynulosti i rýchlosti konania a v neposlednom rade na zachovanie účelu súdnej reformy.

25. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.